

Minister Finansów

Warszawa, 28 marca 2024 roku

Sprawa: Odpowiedź na petycję
Znak sprawy: DD2.056.1.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szanowny Panie,

w związku z petycją z 28 grudnia 2023 r. dotyczącą prośby o udzielenie przez Ministra Finansów pomocy finansowej oraz podjęcie prac legislacyjnych, mających na celu zmniejszenie dla przedsiębiorców obciążeń podatkowych, uprzejmie informuję.

Odnosząc się do kwestii przywrócenia dla sprzedawców usług budowlanych odwrotnego obciążenia należy podkreślić, że analiza przeprowadzona w zakresie funkcjonowania odwróconego obciążenia wykazała, że wprowadzenie tego mechanizmu daje efekty, jednakże wyłącznie w branży objętej tym rozwiązaniem. Jednocześnie obserwowano wzrost negatywnego wpływu nadużyć podatkowych winnych branżach, nieobjętych odwróconym obciążeniem oraz pojawienie się nowych sposobów unikania opodatkowania w niektórych branżach objętych odwróconym obciążeniem.

Jak wynikało z obserwacji, wprowadzenie odwróconego obciążenia w danej branży wypychało oszustów z tej branży i przenosiło ich wprost do innej branży. Stosowanie takiego wybiórczego mechanizmu walki z oszustwami nie było zatem narzędziem systemowym, które mogłoby skutecznie rozwiązać problem oszustw w VAT w skali globalnej, a więc w całej gospodarce.

Ze względu na wskazane powyżej mankamenty odwróconego obciążenia zdecydowano o odejściu od tego rozwiązania na rzecz wprowadzenia systemowego rozwiązania, czyli mechanizmu podzielonej płatności.

Analiza funkcjonowania mechanizmu podzielonej płatności potwierdziła skuteczność tego rozwiązania, co przedstawia chociażby poziom luki VAT w poszczególnych latach. W 2017 r. luka VAT wynosiła ok. 14% natomiast w 2022 r.

kształtowała się na poziomie 4,9%. Uzyskane dane potwierdzają, że dzięki dobrze funkcjonującym narzędziom uszczelniającym, w tym m.in. mechanizmowi podzielonej płatności, polski system VAT stał się bardziej odporny na oszustwa. Co miało i nadal ma bezpośredni pozytywny wpływ na prowadzenie działalności w Polsce. Przede wszystkim mechanizm podzielonej płatności jest postrzegany jako środek umożliwiający uniknięcie niechcianego, incydentalnego zaangażowania się przedsiębiorcy w przestępczy łańcuch transakcji (jak np. karuzele podatkowe) i eliminuje negatywne konsekwencje dla uczciwie działających podatników, którzy byli wpłytywani w proceder wyłudzenia VAT. Wynika to z faktu, że wobec nabywcy, który dokonuje płatności poprzez użycie mechanizmu podzielonej płatności, zastosowanie ma domniemanie dochowania należytej staranności. Rozwiązanie to pozwala zatem uniknąć zakwestionowania prawidłowości rozliczeń podatkowych, a także ryzyka pociągnięcia do odpowiedzialności solidarnej za zaległości z tytułu VAT ciążące na dostawcy.

Mając na uwadze powyższe nie planuje się w zakresie usług budowlanych rezygnacji ze stosowania mechanizmu podzielonej płatności na rzecz wprowadzenia odwrotnego obciążenia.

W zakresie postulatu dotyczącego „nieobniżania w zakresie sprzedaży paliw stawki VAT do 8% gdyż to powoduje że tracą przedsiębiorcy a bogacą się kosztem przedsiębiorców duże koncerny paliwowe”, uprzejmie informuję, że w ramach tzw. tarczy antyinflacyjnej w okresie od 1 lutego do 31 grudnia 2022 r. określone paliwa¹ opodatkowane były obniżoną stawką VAT 8%. Od 1 stycznia 2023 r. stawka na paliwa wróciła do poprzedniego poziomu. Wprowadzone w ramach tarczy antyinflacyjnej preferencje podatkowe, również w zakresie podatku VAT, już z założenia miały mieć charakter tymczasowy i związane były z przeciwdziałaniem skutkom rosnącej inflacji i kryzysu energetycznego wywołanego agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.

Aktualnie nie jest rozważane przywrócenie obniżonej stawki VAT na paliwa.

Kolejny postulat, to „płacenie przez przedsiębiorców podatku dochodowego od osób fizycznych tylko od opłaconych przez kontrahentów faktur VAT, przy jednoczesnym zakazie nie wliczania przez kontrahentów do kosztów uzyskania nie opłaconych dla sprzedawcy usług budowlanych faktur”.

Na gruncie przepisów ustawy PIT² podatnicy mają możliwość korzystania z tzw. ulgi na złe długi. Ulga ta polega na możliwości zmniejszenia podstawy obliczenia podatku o wartość wierzytelności, która nie została uregulowana lub zbyta. Co do zasady, zmniejszenia dokonuje się w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym upłynęło 90 dni od dnia upływu terminu do zapłaty określonego na fakturze, na rachunku lub w umowie. Ulga ta pomaga więc w pewnym stopniu zniwelować

¹Zgodnie z art. 146dc ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 1570, z późn. zm.) preferencyjną stawką VAT objęte były:

1) benzyny silnikowe (CN 2710 12 45 lub 2710 12 49) oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych benzyn z biokomponentami, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach,
2) oleje napędowe (CN 2710 19 43 i 2710 20 11) oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych olejów z biokomponentami, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach,
3) biokomponenty stanowiące samoistne paliwa, spełniających wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach, przeznaczone do napędu silników spalinowych – bez względu na kod CN,
4) przeznaczone do napędu silników spalinowych gaz ziemny (mokry) i pozostałe węglowodory gazowe (CN 2711, z wyłączeniem CN 2711 11 00 i 2711 21 00) oraz gazowych węglowodorów alifatycznych (CN 2901), skroplonych.

² Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, z późn. zm.).

skutki działania nierzetelnych dłużników. Jednocześnie, dłużnik ma obowiązek zwiększyć podstawę obliczenia podatku dochodowego o tę wierzytelność w swoim zeznaniu podatkowym. Rozwiązanie to obowiązuje od 1 stycznia 2020 r.

Dodatkowo uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Finansów trwają prace nad opracowaniem rozwiązania dotyczącego możliwości wyboru przez przedsiębiorców kasowej metody rozliczania przychodów i kosztów uzyskania przychodów, czyli tzw. kasowego PIT³. Rozwiązanie to zapowiedział Premier w exposé wygłoszonym 13 grudnia 2023 r.

Odnosząc się do postulatu „likwidacji od dnia 1 stycznia 2024 r. nadmiernych obciążeń podatkowych dla przedsiębiorców w zakresie daniny solidarnościowej”, należy podkreślić, że wprowadzenie tej daniny ma na celu zapewnienie dodatkowego wsparcia społecznego, zawodowego lub zdrowotnego osób niepełnosprawnych.

Danina solidarnościowa jest świadczeniem publicznym wprowadzonym ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym⁴. Daninę solidarnościową reguluje art. 30h ustawy PIT.

Wprowadzenie daniny solidarnościowej zostało podyktowane koniecznością pozyskania dodatkowych środków finansowych, umożliwiających realizację podstawowych praw przez osoby niepełnosprawne, tj. niezależnego życia i pełnego udziału we wszystkich jego sferach. Zapewnienie odpowiednich środków ułatwia osobom niepełnosprawnym przezwyciężenie barier utrudniających im pełnienie ról społecznych oraz pomaga włączyć się w życie społeczne, tak by mogły funkcjonować na zasadzie równości z innymi osobami, m.in. w zakresie dostępu do informacji i komunikacji, urządzeń i technologii oraz różnego rodzaju usług.

Odnosząc się do kolejnego postulatu, tj. do prośby skierowanej do Ministra Finansów o „udzielenie realnej pomocy finansowej w kwocie „, z przeznaczeniem na utrzymanie stanowisk pracy w firmie”, należy zauważyć, że Minister Finansów w ramach swoich właściwości kompetencyjnych⁵, nie może zrealizować tego postulatu.

Departamentu Podatków Dochodowych Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jarosław Szatański
Dyrektor

³ Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o ryczałtowym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (numer w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów – UA2).

⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 2192.

⁵ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 2710).